

श्रीः

PON VIDYASHRAM
GROUP OF CBSE SCHOOLS
Annual Exam Worksheet (2017 -2018)
SANSKRIT – VIII (L2)

गद्यांशं पठित्वा प्रश्नान् उत्तरत।

भारतस्य सर्वासु नदीषु गंगा पवित्रतमा श्रेष्ठ च अस्ति। इयं हिमालयस्य गोमुख- स्थानानात् निर्गच्छति। पर्वतभ्यः निसृत्य गंगा हरिद्वारे समतलं भू-भागं प्रविशति। हरिद्वारतीर्थे प्रतिवर्षं लक्षाधिकाः जनाः गच्छन्ति, गंगायाः शीतले जले स्नानं च कुर्वन्ति। परम् अद्यत्वे एषा पावनी नदी प्रदूषिता। यत्र-तत्र जलमालिन्यम् अस्ति। जीवनस्य रक्षायै जलम् अनिवार्यम्। गंगानद्याः रक्षा अस्माकं कर्तव्यम्।

एकपदेन उत्तरत।

- क- गंगा कस्मिन् स्थाने समतलं भू-भागं प्रविशति ?
ख- जीवनस्य रक्षायै किम् आनवाद्यम् ?

अधोदत्तचित्रं दृष्ट्वा मञ्जूषायाः साहाय्येन त्रीणि वाक्यानि लिखत।

मञ्जूषा

खगाः, वृक्षः वृद्धाः, सूर्यः, जले, नीडम् उदेति, प्रातःकालः, वर्तकाः, भ्रमन्ति, लाभकारी स्वास्थ्याय, दण्डं, गृहीत्वा, पुष्पाणि।

प्रत्ययान् सम्योज्य / विभज्य लिखत।

- a. हन् + क्त्वा = _____
b. लिख् + तुमुन् = _____
c. उप + गम् + ल्यप् = _____

d. उत्थाय = _____ + _____ + _____

e. रक्षितुम् = _____ + _____

f. पीत्वा = _____ + _____

उपपदविभक्ति प्रयुज्य लिखत

a. _____ प्रति मा गच्छ । (नदी)

b. _____ अभितः गोपाः सन्ति । (कृष्ण)

c. _____ विना न ज्ञानम् । (गुरु)

d. अलम् _____ । (चिन्ता)

सन्धिं वा विच्छेदं कुरुत ।

1. मत् + ऐक्यम् =

2. देव्यस्ति =

3. इति + आदि =

4. ने + अनम् =

5. पवनः =

6. तथैव =

धातुरूपैः वाक्यानि पूरयत ।

a. पुत्रः मात्रे पत्रम् _____ । (लिख् - लङ्)

b. मुनयः यग्रक्षायै उपायं _____ । (चिन्त् - लृट्)

c. अमिता अद्यैव स्वपाठं _____ । (स्मृ - लृट्)

d. आवाम् आचार्यान् _____ । (नम् - लृट्)

पर्यायपदानि मेलयत।

a. व्यापाद्य	दृष्ट्वा
b. उक्त्वा	प्रसन्नः भवति
c. वीक्ष्य	गच्छन्ति
d. प्रसीदति	कथयित्वा
e. आपदां	हत्वा
f. यान्ति	कष्टानि

विलोमपदानि मेलयत।

a. मित्रम्	त्वया
b. नित्यम्	निशा
c. मया	आयान्ति
d. अहः	अनित्यम्
e. बालः	रिपुः
f. यान्ति	वृद्धः

श्लोकं पूरयित्वा भावार्थम् अन्वयं च लिखत।

- अयोध्यां तु ततो
- मन्त्रिणस्तु वसिष्ठोक्त्या
- अमात्यैश्चोद्यमानोऽपि
- चतुर्दश समा नीत्वा
- राघवस्तु